

Aan Provinciale Staten

ONDERWERP	Resultaten 2 ^e ronde Nationaal Groeifonds (NGF)	TELEFOONNUMMER	+31621124703
		E-MAILADRES	hans.rijnten@provincie-utrecht.nl
DATUM	17 mei 2022		
DOCUMENTNUMMER	UTSP-852987353-9531	DOMEIN/OPGAVE	SLO
VAN	Hans Rijnten	TEAM	ECO
NUMMER PS	PS2022BEM	PORTEFEUILLEHOUDER	Strijk
COMMISSIE	Bestuur, Economie en Middelen		
BIJLAGEN	- Het Nationaal Groeifonds; resultaten tweede ronde [UTSP-852987353-9571]		

Geachte dames en heren,

Essentie / samenvatting:

Op 14 april j.l. hebben minister Adriaansens (EZK) en minister Kaag (Financiën) bekendgemaakt welke projecten uit de tweede ronde van het Nationaal Groeifonds (NGF2) zijn gehonoreerd. Het advies van de onafhankelijke adviescommissie onder leiding van Jeroen Dijsselbloem is volledig overgenomen. In reactie op de resultaten van NGF2 heeft de provincie Utrecht een [nieuwsbericht](#) opgesteld. Met deze statenbrief informeren wij u wat uitgebreider over de uitkomst van NGF2 voor wat betreft de projecten met betrokkenheid van Utrechtse partners in het algemeen en de provincie Utrecht in het bijzonder. Daarnaast blikken we vooruit op de derde ronde van het Nationaal Groeifonds (NGF3).

Toelichting

Met het Nationaal Groeifonds investeert het kabinet tussen 2021 en 2025 zo'n 20 miljard euro op twee terreinen:

1. Kennisontwikkeling.
2. Onderzoek, ontwikkeling en innovatie.

Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan een structurele en duurzame economische groei van Nederland. In april 2021 kregen al tien projecten een (voorwaardelijke) toekenning vanuit het NGF. Met de toekenningen en reserveringen voor NGF2 komen daar nog eens 28 projecten bij voor een totaalbedrag van 6,3 miljard euro (zie bijlage – Het Nationaal Groeifonds; resultaten tweede ronde). Hiervan is €1,3 miljard onvoorwaardelijk toegekend, voor €3,7 miljard gelden voorwaarden. Voor € 1,3 miljard geldt een reservering, waarvoor eerst een betere onderbouwing van het voorstel moet worden aangeleverd. Hier wordt opnieuw advies over uitgebracht aan het kabinet, waarna mogelijke honorering volgt. Enkele voorstellen zijn volledig afgewezen. Redenen hiervoor zijn dat andere fondsen passender worden geacht of dat de commissie de onderbouwing en innovatie onvoldoende vindt.

Rol regionale ontwikkelingsmaatschappijen (ROM's)

Op verzoek van de stafdirectie Nationaal Groeifonds hebben de regionale ontwikkelingsmaatschappijen (ROM's), een advies uitgebracht over de Groeifondsvoorstellen. Zij hebben vooral gekeken naar de volgende aspecten:

1. Aansluiting bij regionale en nationale ecosystemen.
2. Aandacht voor valorisatie, toepassing en implementatie.
3. Openheid naar *unusual suspects* zoals innovatief MKB, startups, scale-ups.
4. Beschikbaarheid van voldoende uitvoeringscapaciteit.

Ook de ROM Utrecht Region heeft hier een belangrijke rol in gehad. De ROM's in Nederland werken verder nauw samen voor onderlinge afstemming over deelnemende bedrijven en instrumentarium bij aanvragen.

Projecten met betrokkenheid (partners) regio Utrecht

Bij 15 van de 28 NGF voorstellen die een (voorwaardelijke) toekenning of reservering hebben gekregen is er sprake van betrokkenheid van de regio Utrecht: als partner, expert, penvoerder, co-financier of middels een steunbetuiging. In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van alle projecten die zijn ingediend voor de 2^e ronde van het NGF waarbij de regio Utrecht betrokken is. Het [Rapport tweede beoordelingsronde](#) bevat het advies van de Commissie NGF. Hierin wordt aan de hand van criteria toegelicht hoe de commissie adviseert. De komende weken gaan de indienende ministeries in gesprek met de projectleiders. Dit biedt de basis voor de vervolgcities.

Project	Thema	Toekenning	Voorwaardelijke toekenning	Reservering
Pijler: Onderzoek, ontwikkeling en innovatie				
Biotech Booster	Life Sciences & Health	€50 mln	€196 mln	
CROP-XR	Landbouw, voedsel en land- en watergebruik	€21 mln	€22 mln	
Digitaal Ecosysteem Mobiliteit en Smart City	Mobiliteit			€85 mln
Duurzame Materialen NL	High-tech en Materialen		€220 mln	
Einstein Telescope	High-tech en Materialen		€42 mln	€870 mln
Groenvermogen II	Energie en duurzame ontwikkeling	€250 mln	€250 mln	
MedTech NL	Life Sciences & Health		<i>Niet toegekend</i>	
Nieuwe Warmte Nu!	Energie en duurzame ontwikkeling		€200 mln	
NXTGEN HIGHTECH	High-tech en Materialen		€450 mln	
Oncode PACT	Life Sciences & Health	€161 mln	€164 mln	
Pandemic Preparedness and Response (APOLLONL)	Life Sciences & Health		<i>Niet ingediend</i>	
Pharma NL	Life Sciences & Health		€80 mln	
RH2INE Kickstart IWT – Emissieloze binnenvaart	Energie en duurzame ontwikkeling		<i>Niet toegekend</i>	
Switch 2 Sustainable Food System	Landbouw, voedsel en land- en watergebruik		<i>Niet toegekend</i>	
Toekomstbestendige leefomgeving (BTIC)	Energie en duurzame ontwikkeling			€100 mln
Werklandschappen van de toekomst	Landbouw, voedsel en land- en watergebruik			€26 mln
Zero-emissie binnenvaart batterij-elektrisch	Mobiliteit	€50 mln		
<i>Subtotaal</i>		<i>€532 mln</i>	<i>€1.624 mln</i>	<i>€1.081 mln</i>
Pijler: Kennisontwikkeling				
Nationale LLO Katalysator	Leven Lang Ontwikkelen	€167 mln	€225 mln	
Opschaling PPS in het Beroepsonderwijs	Leven Lang Ontwikkelen		€210 mln	
<i>Subtotaal</i>		<i>€167 mln</i>	<i>€435 mln</i>	
Totaal		€699 mln	€2.059 mln	€1.081 mln

Dit zijn natuurlijk enorme bedragen, maar daarbij moeten wel een aantal kanttekeningen worden geplaatst. Bij de projecten zijn veel publieke en private partners uit verschillende provincies en regio's betrokken. In veel van de gevallen zullen op basis van de toekenning bijvoorbeeld regelingen worden opengesteld waarvoor onderliggende projecten en consortia kunnen intekenen. Dat betekent dat vaak nog de nodige menskracht en cofinanciering

vereist is om de toekenningen daadwerkelijk te verzilveren. Het zal dus ook nog even duren voordat deze bedragen in concrete resultaten zijn geland. Maar de hoeveelheid en aard van de projecten met betrokkenheid van partners uit onze regio is zeker hoopvol. Wat betreft de projecten die niet zijn toegekend zal worden gekeken in hoeverre deze in evt. aangepaste vorm opnieuw of voor andere subsidies of fondsen kunnen worden ingediend.

Projecten met betrokkenheid provincie Utrecht

Bij een aantal van bovengenoemde projecten zijn wij meer direct betrokken. Onze rol verschilt van het afgeven van een steunbetuiging tot het actief participeren in het project. We behandelen deze projecten onderstaand wat uitgebreider.

- **Oncode PACT**

Wij hebben een steunbetuiging afgegeven voor Oncode-PACT en onderschrijven daarmee de rol van nieuwe therapeutische oplossingen in de strijd tegen kanker. Oncode-PACT heeft de ambitie om waardevolle kankermedicijnen sneller en tegen lagere kosten te ontwikkelen en eerder bij patiënten te krijgen door het preklinische ontwikkelingsproces te versnellen, te verbeteren en te innoveren. Naast de (inter)nationale betekenis voor Nederland (en uiteindelijk de rest van de wereld), is Oncode-PACT juist in de provincie Utrecht van groot belang als schakel in het Life Sciences & Health ecosysteem op en rondom het Utrecht Science Park (USP). Naast Universiteit Utrecht, het Universitair Medisch Centrum Utrecht, het Prinses Maxima Centrum zijn ook venture capital-partijen als EQT Life Sciences en Inkef Capital en toonaangevende farmaceuten zoals Janssen en Roche nauw betrokken bij Oncode-PACT.

- **Toekomstbestendige leefomgeving (BTIC)**

Er is een reservering toegekend van 100 miljoen euro voor het voorstel 'Toekomstbestendige Leefomgeving: Transitie naar Emissievrije, Circulaire en Klimaatbestendige Gebouwen en Infrastructuur'. Dit voorstel beoogt innovaties in de ontwerp-, bouw- en technieksector te bevorderen door barrières voor innovatieontwikkeling weg te nemen. Productiviteitsverhoging in de bouw zorgt voor verdienvermogen en is cruciaal voor de grote maatschappelijke opgaven in de gebouwde omgeving. Wij zien kansen dit voorstel te verbinden aan onze inzet op de energietransitie, specifiek aan de renovatieopgave. Daarbij werken wij – naast een groot aantal andere partners - samen met de Hogeschool Utrecht, gemeente Utrecht, het Utrecht Sustainability Institute (USI) en BOS Installatiewerken. De indieners zullen een aangescherpt plan opstellen en januari 2023 indienen om aanspraak te maken op het gereserveerde bedrag.

- **Werklandschappen van de toekomst**

Wij hebben ook een steunbetuiging afgegeven voor het initiatief van IVN voor het vergroenen en verduurzamen van bedrijventerreinen. De ruim 3.000 bedrijventerreinen in Nederland vormen een belangrijk deel van het bebouwde oppervlak (circa 30%) en passen in toenemende mate niet meer bij deze tijd. De urgente maatschappelijke en economische uitdagingen op het gebied van klimaatadaptatie, biodiversiteitsherstel, energietransitie, het nieuwe werken, wonen en circulariteit vragen om een nieuw perspectief op deze gebieden. Dit sluit goed aan op het besluit van de provincie Utrecht om de komende 4 jaar 30 miljoen euro te investeren in het intensiveren en verduurzamen van bedrijventerreinen.

- **Zero-emissie binnenvaart batterij-elektrisch**

Zero-emissie binnenvaart batterij-elektrisch wil een deel van de binnenvaart verduurzamen via een nieuw energiesysteem. Door te investeren in dockingstations, batterijcontainers en het ombouwen van schepen kan er een rendabel en schaalbaar netwerk van open-toegankelijke laainfrastructuur en energiecontainers ontstaan voor emissieloos varen. Wij zien het ZES-initiatief als een belangrijke schakel om de binnenvaart naar zero emissie te krijgen voor 2050. Om een systeemwijziging mogelijk te maken naar schone binnenvaart willen wij zorgen voor de voorzieningen die hiervoor nodig zijn in de regio Utrecht (Amsterdam-Rijnkanaal). De Container Terminal Utrecht (CTU) is hierbij één van de voorziene locaties.

- **Nationale LLO Katalysator**

De LLO Katalysator geeft een impuls aan het landelijke ecosysteem van een Leven Lang Ontwikkelen (LLO) door het proces van vraagarticulatie, aanbodontwikkeling en activeren van de beroepsbevolking te katalyseren. Voor alle transitie die Nederland wil realiseren, is het belangrijk om mensen op de arbeidsmarkt de juiste vaardigheden aan te leren en hen hierop voor te bereiden. De LLO-Katalysator gaat de Nederlandse beroepsbevolking ondersteunen om zich te kwalificeren voor een veranderende arbeidsmarkt, bijvoorbeeld om de energietransitie voor elkaar te krijgen. De Utrechtse regio is bij deze aanvraag betrokken via de partners van de Utrecht Talent Alliantie (UTA). Binnen deze samenwerking is reeds ingezet op programmering op het gebied van LLO om financiering vanuit dit voorstel te verwerven.

- **Opschaling PPS in het beroepsonderwijs (Katapult)**

De afgelopen 10 jaar zijn ruim 400 publiek-private samenwerkingsverbanden (pps) ontstaan met 12.000 bedrijven, 8.000 docenten en 124.000 studenten die de aansluiting tussen beroepsonderwijs en arbeidsmarkt aantoonbaar verbeteren. Dit zijn plekken waar studenten en werkenden samen leren en werken aan innovatieve oplossingen. In de regio Utrecht zijn diverse substantiële pps-en aanwezig die tezamen een goede weerspiegeling zijn van de regionaal-economisch structuur. Desondanks blijft, door systeem- en transformatiefalen, de benodigde schaalgrootte op landelijk niveau uit en is de impact nog te bescheiden. Opschaling van pps in het beroepsonderwijs richt zich op het uitbouwen van bestaande samenwerkingsverbanden tussen onderwijsinstellingen en het bedrijfsleven. Voor een overzicht van de bestaande samenwerkingsverbanden zie: <https://www.wijzinkatapult.nl/>. De provincies vervullen een belangrijke rol bij het selecteren en uitwerken van de in totaal 15 pps-en die voor opschaling in aanmerking komen.

Vervolprocedure / voortgang:

In het Regeerakkoord van 15 december 2021 is afgesproken dat de pijler Infrastructuur uit het Nationaal Groeifonds wordt gehaald. Het vrijvallende budget zou extra beschikbaar komen voor de pijlers kennisontwikkeling en innovatie. Via de media bereiken ons echter signalen dat in het licht van de recente ontwikkelingen en financiële tegenvallers, de coalitiepartijen zouden overwegen om deze 6,7 miljard euro uit het fonds te halen.

Ook is er op wetgevingsgebied een wijziging. In november jl. is de Wet Nationaal Groeifonds ingediend. Deze wet ligt nu voor in de Eerste Kamer. Als deze wet voor de zomer wordt aangenomen, kunnen vanaf de derde ronde bedrijven, kennis- en onderwijsinstellingen, overheden, maatschappelijke organisaties en andere partijen via een subsidieregeling direct hun investeringsvoorstellen indienen. Nu loopt het proces van indiening via de departementen. De komst van een nieuwe (subsidie)-route voor indiening die niet via de departementen loopt zal naar verwachting een positief effect hebben voor partijen die de weg binnen de ministeries niet zo goed kennen (*unusual suspects*).

In de persconferentie deed de voorzitter van de beoordelingscommissie van het NGF, Jeroen Dijsselbloem, ook al een aantal uitspraken die van belang zijn voor de derde ronde. Deze zullen wij en ook de ROM Utrecht Region meenemen in de gesprekken met regiopartners over mogelijke voorstellen voor een derde ronde:

- Veel thema's spelen internationaal; aanmoediging voor toekomstige consortia om de grens over te gaan.
- In alle projecten dient aandacht te zijn voor voldoende vakmensen in de uitvoering; o.a. betrokkenheid beroepsonderwijs/opzetten opleidingstrajecten.
- De verwachting is dat er in het NGF3 nog meer aanvragen zullen zijn door de mogelijkheid van directe indiening en kleinere omvang (< €30 miljoen). Het proces en sturing op aanvragen wordt hierop aangepast. Ook zal er gericht worden uitgevraagd richting partijen op urgente thema's waar in de afgelopen rondes nog weinig of geen projecten voor zijn ingediend.
- Er wordt meer aandacht gevraagd voor een valorisatiestrategie; hoe komt project tot economische activiteit.

Voor de zomer 2022 wordt de tweede kamer geïnformeerd over de definitieve vormgeving en het tijdpad van de derde investeringsronde. De voorlopige planning is dat initiatieven tot 15 november 2022 gelegenheid hebben tot een vooraanmelding met definitieve indiening op 15 februari 2023. Ondertussen werken verschillende partijen in de regio Utrecht al aan mogelijke proposities voor NGF3. Deze sluiten stuk voor stuk goed aan bij de economische pijlers van de provincie op het gebied van Life Sciences & health, Sustainability/Earth Valley en Mediatech/Gaming. De komende periode blijven we met regionale partners, onder coördinatie van de ROM, afstemmen over de regionale inzet op het Nationaal Groeifonds.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen